Niks liever dan boerin zijn

boerin: Yvonne Oostdam-Reuvekamp • **leeftijd:** 43 • **bedrijf:** in maatschap met man Jorden (44) • **kinderen:** Nicole (15), Niels (13), Jeroen (10) en Erwin (8) • **aantal koeien:** 125 • **werkzaamheden:** koeverzorging, klauwbekappen, administratie, jongvee, trekkerwerk • **bestuurswerkzaamheden:** voorzitter van de ANV Weide- en Waterpracht

Moeder van vier kinderen, mede-onderneemster en ook bestuurster. Yvonne Oostdam riep als klein meisje al: 'Ik word boerin.' Klauwbekappen, trekker rijden en robotmelken zijn voor haar net zo vanzelfsprekend als eten koken en de kinderen naar school brengen. 'Maar het liefst ben ik tussen de koeien.'

TEKST ALICE BOOIJ

Natuurlijk komt ze van buiten als we bij Yvonne Oostdam in Bodegraven bij de voordeur staan. 'Ik ben een echt buitenmens. Als het even kan, ben ik in of rond de stal of het huis te vinden.' We zijn op bezoek bij een rasechte boerin. 'Ik kan me niet anders herinneren dan dat ik boerin wilde worden', vertelt de 43-jarige. 'Als klein kind ging ik al met mijn vader mee de stal in, tussen de koeien. Daar voelde ik me op mijn best.'
Geboren en getogen in de Mastenbroeker polder bij Zwolle ging haar aandacht niet uit naar de trekkers of de mechanisatie. 'Ik ben een echt koeienmens. Op kalverkeuringen waren wij ook altijd van de partij, fokkerij had onze interesse.' Daarin is de laatste jaren wel wat veranderd, geeft Yvonne aan. 'Met 125 koeien gaan wij echt voor een gemakkelijke, zelfredzame koe die zich in het koppel goed kan redden. Naar keuringen gaan we niet.'
Toch gaat Yvonne zich de komende jaren weer meer in de fokkerij verdiepen. 'Ik heb zojuist een doe-het-zelfcursus ki afgerond. Niet om onze resultaten daarmee te verbeteren, want die zijn eigenlijk best goed. Maar ik wil zelf koeien insemineren om juist meer met die koeien te doen.'

Ontmoet op de has

Yvonne is zeker niet 'de vrouw van'. Man Jorden werkt zo'n drie dagen in de week als makelaar-taxateur. 'Hij is dus regelmatig de deur uit en dan run ik het bedrijf', vertelt Yvonne in de keuken, die uitzicht biedt op de serrestal voor 150 koeien die ze in 2008 bouwden. Samen boeren en samen ondernemen, zo luidt het credo. 'We hebben elkaar ontmoet op de hogere landbouwschool in Dronten', vertelt Yvonne. Waar sommige vrouwen zeggen "nooit een boer", vond Yvonne het geweldig dat Jorden thuis ook een boerderij had. 'Ik wilde heel graag met koeien werken. Bij ons thuis kon mijn broer Eddy aan de slag en ik zou bij Jorden in het bedrijf komen.' Na de has ging Yvonne eerst nog aan het werk bij adviesorganisatie DLV. 'Daar deed ik vooral bedrijfsbegeleiding bij melkvee, met wat meer aandacht voor economie en automatisering.'
In eerste instantie was Zwolle en omgeving haar werkgebied. Toen ze in 1994 met Jorden trouwde, verhuisde ze naar Zuid-Holland en werd haar standplaats Gouda. 'Toen de kinderen kwamen, ben ik minder gaan werken, uiteindelijk drie dagen in de week.' In 2001 deden de schoon-

'Als klein kind ging ik al met mijn vader mee de stal in, tussen de koeien. Daar voelde ik me op mijn best'

ouders van Yvonne een stapje terug en namen Jorden en Yvonne het bedrijf met 70 melkkoeien over. 'Toen hebben we met elkaar besproken dat het goed zou zijn wanneer één van ons twee helemaal thuis zou zijn', geeft Yvonne de overweging weer. 'Omdat Jorden zijn eigen bedrijf heeft en ook regelmatig vanuit huis kan werken, leek ons het de beste combinatie dat ik helemaal thuis zou komen. Bovendien was ik na tien jaar in loondienst wel toe aan een nieuwe uitdaging.'

's Ochtends kinderen, 's middags stal

Na dochter Nicole en zoon Niels werden ook nog Jeroen en Erwin geboren. Yvonne combineerde het werk in huis en met de kinderen altijd met de boerderij. 'Ik sta 's ochtends om zeven uur met de kinderen op, Jorden gaat om zes uur de stal in.' Na het ontbijt helpt ze de kinderen naar school. 'De jongsten hoef ik dit jaar niet meer met de fiets weg te brengen, dat scheelt me een paar ritjes op een dag. Daarom was ik ook begonnen met die doe-het-zelf ki-cursus. Ik heb nu weer tijd om dit soort zaken op te pakken.'
De ochtend staat in het teken van het huishouden en administratief werk voor het melkveebedrijf. 'Ik ben geen geboren huishoudster, maar het moet natuurlijk wel gebeuren.' En over de administratie zegt ze: 'We doen veel administratie zelf, zoals de btw-aangifte en de mestboekhouding. Dat zijn lastige klussen. Jorden en ik kunnen nu samen sparren, het is fijn als je er als boer niet alleen voor staat.' In huize Oostdam wordt bovendien tussen de middag nog warm gegeten. 'Ik geloof dat we nog een van de weinigen zijn. Als de kinderen uit school komen, kunnen ze het eten zo opwarmen in de magnetron en dan kunnen ze ook rustig in de namiddag naar de sport. Wel proberen we één of twee keer in de week met zijn allen 's avonds warm te eten.'
Yvonne kijkt uit het raam. De dierenarts parkeert zijn auto voor de stal. 'We hebben vandaag bedrijfsbegeleiding. Drachtcontrole en we lopen het bedrijfsgezondheidsplan door', geeft Yvonne aan. Het kriebelt en dus gaan we naar buiten. Na de middag is Yvonne te vinden bij de koeien, die sinds de komst van de nieuwe stal gemolken worden door twee melkrobots. 'Ik hield heel erg van melken, maar het automatisch melken geeft ook veel ruimte voor het gezinsleven.'
Ze blijven echter wel in een strak ritme werken. 'Om 6.00

'Ik hield erg van melken, maar het automatisch melken geeft ook veel ruimte voor het gezinsleven'

uur 's morgens en om 17.00 uur 's middags werken we een uurtje in de stal en tussen de middag krabben we de boxen ook nog uit.' Het kantoor voor in de stal geeft een prachtig overzicht over de 0+6+0-rijige stal. 'Hier kun je de koeien goed zien, we zitten hier veel', vertelt Yvonne duidelijk op haar gemak. Op de computer laat ze zien welke info allemaal via de robot beschikbaar is. 'Maar je moet echt wel zelf blijven kijken. Cijfers zijn een goed handvat, maar meer ook niet.'
Zo is Yvonne heel scherp op de klauwgezondheid. 'Met de nieuwe stal hebben we de klauwbekapbox op een vaste plek staan en is het gemakkelijk voor één persoon om een koe te bekappen.' Ook voor Yvonne. Gemak en goed gereedschap noemt ze als voorwaarden om een koe te bekappen. 'De koe moet goed gefixeerd zijn, dan is het niet zo moeilijk. Ik vind het zelfs mooi werk.'

Kinderen bij boerderij betrekken

Eigenlijk zijn er geen werkzaamheden op het bedrijf te bedenken die Yvonne niet kan. 'Ik spring in de zomer ook wel eens op de trekker, maar het is gewoon niet mijn ding. Ik zit het liefst tussen de koeien.'
Het voeren van de koeien hebben de ondernemers ook uitbesteed. 'Nog wel, we hebben zelf een mengwagen gekocht, want we willen zelf weer gaan voeren. Vooral ook omdat de kinderen het leuk vinden. We willen ze meer bij het bedrijf betrekken.' Dochter Nicole heeft niet de genen van haar moeder, zegt Yvonne lachend. 'De jongens zijn wel regelmatig in de stal te vinden.'
Ondanks kinderen en een bedrijf vindt Yvonne ook tijd voor bestuurswerkzaamheden. 'Ik heb twaalf jaar in het bestuur van de Rabobank gezeten, nu ben ik voorzitter van de Agrarische Natuurvereniging Weide- en Waterpracht. Ik ben heel erg een huismus, maar vind het wel lekker om onder de mensen te zijn en energie van buiten het bedrijf te halen door bestuurswerk.'
Op de boerinnenclub zit ze trouwens niet. 'Ik vind het niet nodig om naar speciale vrouwenavonden te gaan.' En sporten doet ze graag. 'Schaatsen, skaten in de zomer en in de winter ga ik naar de sportschool. Maar binnen sporten vind ik minder leuk.' Jorden en de dierenarts hebben hun rondje langs de koeien gemaakt. Tijd voor het vervolg van de bedrijfsbegeleiding in het kantoor. Natuurlijk samen met de boerin.